

Att vara ombud på Visions förbundsmöte

Förbundsmöte 2022

Att vara ombud på Visions förbundsmöte

Som ombud vid förbundsmötet företräder du tillsammans med övriga ombud hela Vision. Vid förbundsmötet är du med om att diskutera, debattera och besluta om vad som är viktigt för medlemmarna och vad Vision som facklig organisation behöver fokusera på. Det är de utsedda ombuden som har rösträtt på mötet och de styr vilka beslut som ska fattas. Att vara ombud på ett förbundsmöte är ett viktigt uppdrag.

Innan förbundsmötet arbetar förbundsstyrelsen fram förslag på vilken inriktning förbundet ska ha de kommande åren. Förslagen kan vara allt från ändringar i stadgar till en sakpolitisk inriktning och vilken verksamhet som ska bedrivas. Alla medlemmar i Vision kan också lämna in egna förslag (motioner) och dessa ska också förbundsstyrelsen inför förbundsmötet uttala sig om. Förbundsstyrelsens yttrande innehåller alltid ett förslag till beslut.

Sätt dig in i förslagen ordentligt

Förbundsstyrelsen läser och diskuterar medlemmarnas inskickade motioner i förväg och ger förslag på vilka beslut som ska tas. Som ombud får du ta del av förslagen genom möteshandlingarna, vilka enligt Visions stadgar ska ha publicerats senast en månad innan förbundsmötet, men publicering sker ofta tidigare än så.

Som ombud förväntas du sätta dig in i de förslag som presenteras i handlingarna och kunna delta i diskussioner inför och under förbundsmötet. Ofta sker merparten av dialogen under utskottsarbetet. Här har du chans att påverka genom att komma med synpunkter och egna förslag.

Ombud har inga bundna mandat

Som ombud på Visions beslutande möten är du med och tar ett ansvar för förbundet. Du förväntas kunna bidra med dina åsikter och se till förbundets bästa. Du är inte på plats för att rösta på ett förutbestämt sätt. Det är inte heller så att du deltar som en del av en delegation från något visst avtalsområde eller geografiskt område som måste rösta på samma sätt. Under mötet lyfts förslag som kommit in och ibland blir det diskussion och debatt i olika frågor. Det är genom dialog och samtal med andra i utskott eller plenum, som du ska vara med och ta ställning till förslagen och ta ansvar för besluten. Dialogen innebär kanske att du omvärderar den åsikt du hade innan mötet och att då därför röstar annorlunda än vad du hade bestämt dig för. Och det är helt ok. För när det är dags att ta ställning är du på förbundsmötet för att ta ställning till vad du bedömer är bäst för Vision och dess medlemmar.

Vid vissa möten beslutas också vilka som ska sitta i förbundsstyrelsen, vilka som ska vara revisorer och vilka som ska ingå i förbundets valberedning.

Som ombud beslutar du också om "ansvarsfrihet" för den styrelse som varit ansvarig under ett visst verksamhetsår. Det handlar om det kan anses att den sittande styrelsen har uppfyllt sitt uppdrag i enlighet med stadgarna.

Efter mötet – sprid information

Efter ett möte ska du som ombud förmedla dina upplevelser. Berätta om besluten som fattades och om arbetet framåt. Här är ett bra tillfälle att dela med sig av positiva upplevelser, uppmuntra fler kollegor att engagera sig fackligt och sprida goda exempel.

Representera fram till nästa möte

Som ombud väljs du som representant för medlemmarna ända fram till nästa ordinarie förbundsmöte. Under tiden fram till nästkommande möte, kan du tillfrågas i någon specifik fråga

eller kallas in till ett extrainsatt möte. Som ombud får du ersättning för förlorad arbetsförtjänst och eventuella resekostnader.

Om arbetsordning

Arbetsordning: De regler som styr arbetsformerna på ett förbundsmöte eller liknande. Föreslås av ordföranden och beslutas av mötet.

Av en arbetsordning framgår vilka yttre ramar och regler som styr mötet. Följande punkter brukar ingå:

Tid och plats: När och var mötet äger rum. Ofta handlar det enbart om yttre tidsramar.

Om mötets ledning: Vilka som leder mötet (en eller flera ordförande) och vilka funktionärer (t ex sekreterare) som är på plats. Detta brukar kallas presidium och sekretariat och de har ansvar för att leda mötet och att beslut kommer på plats. Det handlar om att lotsa mötet i hamn på bästa vis och t ex hålla koll på närvaro, talarlistor och talartider, beslutspunkter och omröstningar. Sekretariatet ansvarar också för att skriva ett mötesprotokoll. Någon i presidiet kan också ha en roll som "demokratifrämjare", till vilken ombud kan vända sig med frågor eller synpunkter på hur de demokratiska processerna, beslutsfattande och annat som rör hur mötet fungerar.

Om deltagande: Arbetsordningen beskriver ofta hur närvaron kontrolleras och hur en säkerställer att ombud med rösträtt kan rösta. Det kan ske via avprickning vid registrering, då det också ofta delas ut namnskylt/röstkort eller via ett digitalt mötessystem. Att säkerställa detta kallas att "upprätta röstlängden".

Om frånvaro: Vid förbundsmöten eller liknande är det obligatorisk närvaro under hela mötet. Om ett ombud under någon period behöver avvika eller lämna mötet i förtid måste en ansöka om detta och all frånvaro måste beviljas av mötespresidiet. Mötespresidiet kommer också att meddela resten av mötesdeltagarna om något ombud inte är på plats.

Om arbetsformer: I arbetsordningen framgår vilka olika arbetsformer som kommer att användas under mötet och hur dessa är tänkta att fungera. Det kan vara dialog, utskottshantering, arbete i plenum, direkthantering av motioner eller andra typer av mötesformer.

Om yrkanden och röstning: Arbetsordningen beskriver dels vilka som får lägga förslag ("ha förslagsrätt") dels vilka som får vara med och rösta ("ha rösträtt").

Arbetsordningen beskriver också ofta hur själva röstningen går till – t ex med röstkort eller via ett digitalt mötessystem – och vilken typ av majoritet som krävs vid beslut (oftast enkel majoritet) Vidare brukar det också tydliggöras att omröstningar normalt sett är öppna, vilket innebär att ombud är öppna med vilket förslag som stöds. Detta sker ofta med acklamation genom att ropa "ja" vid omröstning när ordförande frågar om beslutet ska godkännas (bifallas). Formerna för röstning framgår också av Vision stadgar (t ex §3 Mom. 10)

I arbetsordningen står hur nya förslag som framkommer vid mötet ska hanteras (i Visions fall ska alla förslag alltid ha utskottsbehandlats innan beslut) och i arbetsordningen står också vilka förslag som är huvudförslag vid omröstningar (i Visions fall är det oftast utskottens förslag).

Om offentlighet: Normalt sett är arbetet i plenum vid förbundsmöten i Visions namn offentliga, vilket t ex gör det möjligt att rapportera från mötet eller sända ut delar av mötet via digitala kanaler. Även utskottsarbetet är normalt sett offentliga, men utskotten har rätt att själva besluta om att frånga principen om offentlighet.

Om programmet: I arbetsordningen anges normalt sett ett ramprogram och när olika punkter på dagordningen ska behandlas. Exempelvis när det finns tid för utskott och när det sker arbete i plenum. Dock framgår det alltid att presidiet har rätt att vid behov föreslå justeringar i programmet för att få mötet att fungera på bästa vis.

Om talartid och replikskiften: För att tala på ett möte behöver ett ombud begära ordet. Arbetsordningen beskriver hur det ska gå till, t ex via digitalt mötessystem. Ofta anges också att inlägg ska ske från talarstol samt hur lång tid ombudet har på sig för sitt inlägg och hur långa eventuella repliker får vara. Det brukar också framgå att mötet vid behov kan besluta om begränsningar av talartid. Det brukar i så ofta vara på initiativ av presidiet som föreslår mötet att ta beslut om kortare talartid.

Vid vissa möten kan det också finnas regler om varvade listor vad gäller könsidentitet och att ombud som inte tidigare talat prioriteras. Detta är aspekter som kan påverka talarlistan.

Om val: Om mötet innehåller val till olika förtroendeposter brukar detta uppmärksammas i arbetsordningen. Om det finns speciella procedurer kring valen brukar också det framgå.

Om motioner och dess behandling

Motion: Förslag som skickats till förbundsmöte* av medlem eller styrelse. Rätten att skicka in motioner regleras i stadgarna. Av stadgarna framgår också när en motion måste ha skickats in för att kunna behandlas av förbundsmötet (§3 Mom. 8)

(*I Vision finns även en stadgereglad rättighet för medlemmar, avdelningar och klubbar att "skriftligt väcka frågor/förslag till förbundsstyrelsen" och här finns inga speciella tidsgränser att ta hänsyn till, § 2.1 Mom. 7)

Behandling: Inför ett förbundsmöte finns det möjlighet att skicka in motioner. De motioner som kommer in behandlas av förbundsstyrelsen som formulerar ett yttrande (=svar på motionen) och föreslår hur motionens att-satser ska hanteras.

Det är viktigt att veta att det i slutänden enbart är att-satserna (=det motionären föreslår) och inte rubrik eller motionens brödtext som är föremål för beslut och därför är det viktigt att de är tydligt formulerade.

När det gäller hur att-satserna kan hanteras använder förbundsstyrelsen termerna **besvara**, **bifalla** eller **avslå**.

Bifall eller avslag innebär kort sagt ja eller nej till förslaget. Om en att-sats föreslås vara besvarad innebär detta att det som föreslås redan är uppfyllt eller att det pågår ett arbete för att åstadkomma det som motionären efterfrågar.

Att lägga till en att-sats under behandling?

Det kan också vara så att förbundsstyrelsen i sitt yttrande lägger till en egen alternativ att-sats. Detta kan ibland ske om förbundsstyrelsen anser att motionärens förslag är en god idé, men att sättet som att-satsen är formulerad gör det mycket svårt att bifalla. På samma vis kan ett utskott som sedan behandlar motionen också föreslå alternativa att-satser.

Däremot kan varken förbundsstyrelse eller ett utskott ändra i en befintlig att-sats, utan det alternativ som står till buds är att behandla den ursprungliga att-satsen och då ofta avslå denna för att sedan lägga till en egen att-sats som föreslås att bifallas.

Beslut

När det slutligen är dags för beslut är det i Vision alltid så att utskottets förslag till beslut är huvudförslag vid omröstningen.

Direktbehandling

Vision har sedan 2016 använt direktbehandling av vissa motioner. Direktbehandling är en arbetsform med syfte att spara tid när det handlar om motioner där en majoritet av ombuden redan är eniga. Beslutet har föregåtts av att tidigare förmöten diskuterat motionerna och sedan rekommenderat direktbehandling. Detta innebär att förbundsmötet i plenum beslutar om direktbehandling av ett antal motioner i klump. Detta sker på förslag från förbundsstyrelsen utifrån rekommendationer från tidigare förmöten och innebär att förbundsmötet beslutar om motionerna i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.